

ZENGŐVIDÉK

A PÉCSVÁRADI TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS INFORMÁCIÓS LAPJA

Négy generáció ünnepe – 60 éves a mecseknádasdi óvoda

A mecseknádasdi óvoda 60. születésnapját ünnepeltük október 4-én a Sportcsarnokban. A háború előtt és után m ködött ugyan már négy különböző helyszínen ideiglenes jelleggel óvoda, de az első állandó óvoda 1948-ban az Arnold-féle házban nyitotta meg a kapuit. 1994-ig ez az épület

adott otthont az óvodának. Ma emléktábla jelzi az épületen, hogy „...egykor e hely gyermekzsivajtól volt hangos...” Az elmúlt 60 évre emlékeztünk mi, az egykori és jelenlegi gyerekek és dolgozók, valamint a barátok és hozzátartozók. Szinte az egész falut megmozgattuk a

Szabó L. rinc
Valami szép

Egész héten köd nyomta téli hegytet k: magas fellegek fogták fazekukba a tájat s rácsukták fed jüket.

Ma se mozdultak meg. De este fent tág körben, kinyílt az ég, mintha egy nagy kéz felemelte volna a fazék fedelét.

Más nem történt. A ködfal állt, és a csöndben csak a céltalan üveghold úszott a magasság még üvegebb habjaiban;

de a zord táj már fölfigyelt rá, s bámult, mint mikor a sötét kétségbeesésnek eszébe jut hirtelen valami szép.

Német emlékk avatás Pécsvárad, 2008. október 17.

Részletes beszámolóinkat a ... oldalon olvashatják

gy és id szakában. Kerestük, kutattuk a volt óvodásokat, óvón ket, dadusokat, szakácsn ket. Megsárgult, kifakult fényképeket, féltve zött régi játékokat, textíliákat hoztak a falu lakói a kiállításra. Az ezek l a tárgyakból és fotókból készült kiállítás - a nagy érdekl désre való tekintettel – tavaszig tekinthetik meg az óvodában az érdekl d k.

A gondos gy jt munka során nevek, névsorok, emlékek idéz dtek fel. A meghirdetett pályázatunkra érdekes visszaemlékezések, élménybeszámolók érkeztek. Kedves emlékeket, meghitt pillanatokát, apró titkokat, gyermekkori csínytevéseket, életre szóló meghatározó élményeket osztottak meg velünk és az ünnepl kkel az egykori óvodások. Ezekb l az írásokból és az összegy jtött fotókból tavasszal egy ünnepi emlékkönyvet szeretnénk megjelentetni.

(Folytatás a 15. oldalon)

Megjelentek az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyének intézkedéseire benyújtandó rendeletek és a hozzájuk kapcsolódó adatlapok!

Az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások négy jogcímen igényelhetnek támogatást. A lehet ségeket részletesen bemutatjuk a 2. oldalon, ugyanitt találják meg a segítséget kínáló munkatársak elérhet ségeit.

TÁRSULÁS HÍREI

Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengely

A 2008. október 18-án megjelent FVM rendeletekhez most már minden a pályázók rendelkezésre áll, hogy benyújthassák pályázataikat a négy megjelent jogcímrre, melyek a következők:

1. FALUMEGÚJÍTÁS- ÉS FEJLESZTÉS**Pályázni lehet:**

helyi vagy országos védelem alatt **nem** álló, a település megjelenésében szereppel bíró alábbi épületek küls felújítására:

- települési szilárd burkolatú útvonalak mentén fekv épületek;

- település központját alkotó vagy közvetlenül övez épületek;

- helyi turisztikai látványossághoz közvetlenül vezet útvonalak mentén fekv épületek;

- kapcsolódó zöld felületeinek rendezésére, létrehozására, felújítására;

- kapcsolódó kerítésének kialakításra, felújítására.

A település környezetét és megjelenését javító kisléptékű *infrastruktúra-fejlesztések*,

- védelem alatt nem álló közparkok;

- pihen helyek;

- sétatutak, ide nem értve az utak mentén elhelyezked járdákat;

- a támogatási rendelet 3.§ (1) a) pontjában meghatározott útvonalak mentén zöld felületek; látvány és használati térelemek kialakítására, meglév k fejlesztésére.

Alapvet en a helyben megtermelt mez - gazdasági termékek értékesítési feltételeinek javítása céljából új piacok létrehozására, meglév k fejlesztésére, b - vítésére, az el írásoknak történ megfeleltetésére, így a piac területén:

- fedett és fedetlen elárúsítóhelyek;

- egyéb üzlethelyiségek;

- egyéb szolgáltatásokhoz szükséges helyiségek;

- raktárak;

- szociális és hatósági helyiségek;

- szükséges kiegészít infrastruktúra, szennyvízelvezetés, energia- és víz ellátására, parkoló, út;

- szelektív gy jtést biztosító hulladéktárolók kialakítására, meglév k fejlesztésére;

- a mérlegelést, illetve a ki és berakodást segítő eszközök, gépek, berendezések beszerzésére.

Kültéri, közcélú feladatokat ellátó *játzóterek* kialakítására, meglév k korszer sítésére, a játszótéri eszközök biztonságáról szóló 78/2003 (XI. 27) GKM rendeletnek megfelelő en.

Pályázók köre: Önkormányzatok, kisebbségi önkormányzatok, önkormányzati társulások, non profit szervezetek, egyházi jogi személyek.

Pályázat benyújtása: 2008. október 18-tól 2008. november 30-ig.

Részletes kiírás: www.fvm.hu

(135/2008.(X.18.)FVM rendelet

Adatlapok: www.mvh.gov.hu/közlemenyek 121/2008 (X.18.)MVH közlemény

2. MIKROVÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSA ÉS FEJLESZTÉSE**Pályázni lehet:**

a fejleszteni kívánt tevékenységhez köt d

eszközök, kivéve a támogatási rendelet 3. számú mellékletében szerepl eszközök; csak a gazdasági tevékenységgel érintett *épülethez*, épületrészhez tartozó építés, épület-felújítás, -korszer sítés, épület-gépészet, -kialakítás, -felújítás, -korszer sítés, új épület kialakítása; csak a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez vagy épületrészhez kapcsolódó kisléptékű *infrastruktúra-fejlesztés*;

min ségbiztosítási és környezetirányítási rendszer, szabvány bevezetése, melyek nem szerepelhetnek önállóan egy támogatási kérelemben, csak az el z ekben felsorolt fejlesztésekhez kapcsolódóan.

Pályázók köre:

- természetes személy,

- mikro vállalkozás (gazdasági társaság, szövetkezet, egyéni vállalkozó)

Pályázat benyújtása: 2008. október 18-tól 2008. november 30-ig.

Részletes kiírás: www.fvm.hu (136/2008.(X.18.)FVM rendelet

Adatlapok: www.mvh.gov.hu/közlemenyek 122/2008 (X.18.)MVH közlemény

3. VIDÉKI ÖRÖKSÉG MEG RZÉSE**Pályázni lehet:**

helyi vagy országos védelem alatt álló építmények

- küls felújítására;

- építmény rendszeres látogathatóságának biztosítása esetén az érintett épület vagy épületrész bels felújítására, korszer sítésére;

- építmény rendszeres látogathatóságának biztosítása esetén, az épület közvetlen megközelítését szolgáló gyalogutak kialakítására;

- építmény rendszeres látogathatóságának biztosítása esetén parkoló kialakítására;

- kapcsolódó zöld felületeinek rendezésére, létrehozására, felújítására;

- kapcsolódó kerítésének kialakításra, felújítására.

A természeti és a történelmi tájkép, valamint az azt alkotó táji elemek állapotának javítására, kialakítására

- természeti és történelmi látnivalók bemutatását el segít , már meglév útvonal mentén új pihen helyek létesítésére, meglév k felújítására;

- természeti és történelmi látnivalók közvetlen környezetének rehabilitációjára;

helyi identitás fejlesztését és meg rzését, környezeti tudatosságot el segít intézkedések megvalósítására:

- tanösvény, tematikus út, túraútvonalak kialakítására;

- tájékoztató kiadványok készítésére a helyi természeti és történelmi értékekr l, a környezet védelmére l;

- helyi természeti, történelmi és kulturális értékekr l, környezet védelmére l táblák készítésére és elhelyezésére.

Pályázók köre: Önkormányzatok, kisebbségi önkormányzatok, önkormányzati társulások, non profit szervezetek, egyházi jogi személyek.

Pályázat benyújtása: 2008. október 18-tól 2008. november 30-ig.

Részletes kiírás: www.fvm.hu (138/2008.(X.18.)FVM rendelet

Adatlapok: www.mvh.gov.hu/közlemenyek 120/2008 (X.18.)MVH közlemény

4. TURISZTIKAI TEVÉKENYSÉGEK ÖSZTÖNZÉSE**Pályázni lehet:**

1. céltérület: a falusi turizmushoz kapcsolódó min ségi magán szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, már m kód szálláshelyek b vítése, korszer sítése, akadálymentesítése, szolgáltatásainak fejlesztése,

2. céltérület: a vidéki térségekben az ifjúsági turizmushoz kapcsolódó min ségi szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, már m kód egységek b vítése, korszer sítése, akadálymentesítése és szolgáltatásainak fejlesztése

3. céltérület: szálláshelyhez nem feltétlenül kötött - a vidéki települések természeti er forrásaira, mez gazdasági, erd -, vad-, és halgazdálkodási adottságaira, közösségi kulturális és gasztronómiai örökségére, nemzeti tájházakra, skanzenekre, borpincékre, mint vonzer re épül min ségi és komplex agro- és ökoturisztikai szolgáltatások kiépítése, már m kód szolgáltatások b vítése, korszer sítése, fejlesztése és marketingje, a foglalkoztatást el mozdító fejlesztése az alábbi területeken:

a) alkalmi falusi-, agroturisztikai szolgáltatások;

b) ökoturisztikai szolgáltatások;

c) lovas turisztikai szolgáltatások;

d) vadászati turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások;

e) erdei turizmushoz és természetjáráshoz kapcsolódó szolgáltatások;

f) horgász turisztikai szolgáltatások;

g) borturisztikai szolgáltatások;

h) kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások;

j) vízi turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások;

k) a c)-j) pontokban meghatározott szolgáltatásokhoz kapcsolódó gasztronómiai szolgáltatások

Pályázók köre: Települési önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, önkormányzati társulások, non profit szervezetek, magán-személyek, mikro, kis, és középvállalkozások, egyházi jogi személy

Pályázat benyújtása: 2008. október 18-tól 2008. november 30-ig.

Részletes kiírás: www.fvm.hu (137/2008.(X.18.)FVM rendelet

Adatlapok: www.mvh.gov.hu/közlemenyek 123/2008 (X.18.)MVH közlemény

A pályázatokról további információ kérhet :

HVI Iroda Pécsvárad: Németh Györgyi irodavezet 30/409-55-33

HVI Iroda Bóly: Alackerné Vincze Katalin irodavezet 30/378-87-14

Zengő-Duna Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület Bóly:

Krasznó Auth Szilvia 30/853-99-73

Pusztai Mariann 30/853-99-76

Kérjük, akik pályázni kívánnak, miel bb vegyék fel a kapcsolatot munkatársainkkal!

TÁRSULÁS HÍREI

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv megvalósítási szakaszához érkezett. Éves szinten több tízezer pályázat születhet és évente sok ezer projektötlet válhat valóra.

A sikeres tervezési folyamat alapvető feltétele a helyben élők minél szélesebb körű bevonása, hiszen csak ismerik a térséget, annak problémáit, rejtett lehetőségeit és kitörési pontjait. Ennek következtében a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) társadalmi részvételre bocsátotta a 2009-2010-es operatív programok akcióterveit. A véleményeket az NFÜ honlapján lehet megírni, a partnerség menüpont alatt (<http://www.nfu.hu/actionplan>).

A Pécsváradi Kistérség lakóit a Dél-Dunántúli Operatív Program (DDOP) pályázatai érintik leginkább. Ezen Operatív Program 5 prioritási tengelyt tartalmaz, amelyek közül a következők:

1. A városi térségek fejlesztésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése
2. A turisztikai potenciál erősítése a régióban
3. Humán közszolgáltatások fejlesztése
4. Integrált városfejlesztési akciók támogatása
5. Az elérhető egészségjavítás és környezetfejlesztés

A következő időkben mindegyik prioritásból várhatóan fog új konstrukciókkal, az idei évhez képest. Ezeket érdemes áttekinteni és megírni az ezzel kapcsolatos véleményt, hozzászólást.

Bővebb információért a Pécsváradi Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezetéhez vagy az Új Magyarország Pont Iroda munkatársaihoz (Pécsvárad, Gyenes T. u. 6/2) fordulhatnak.

GVOP 4.4.2.

A GVOP 4.4.2-es pályázat, mely a szélessávú hálózatok kiépítését támogatja, kivitelezési szakasza 2008. november 30-ával lezárul. 2009 első negyedévében az érintett 70 településen megkezdődik az internet-szolgáltatás.

Kerékpárút

A KÖZOP-2008-3.2. pályázati konstrukció az 1, 2 és 3 számjegyű utak külterületi szakaszaihoz kapcsolódó kerékpáros létesítmények tervezését, illetve megvalósítását támogatja, így ezen pályázat keretein belül a Pécsvárad – Bátaszék kerékpárút kivitelezése nem valósítható meg. A Regionális Operatív Program keretében várhatóan jövőre lesz olyan pályázat, amely támogatást nyújthat erre a projektre. Jelenleg zajlik a 2009-2010-es akciótervek társadalmi vitája (lásd fent!)

Mecenatúra

Jelenleg folynak azok a tárgyalások, melyek eredményeképpen elérhető lehet, hogy az OTP-nél vezetett számlával rendelkező települések rendezvényeikhez az igényelt támogatás akár többszörösét is megkaphatják, amennyiben nem külön-külön, hanem közösen, a Kistérségen keresztül igényelnek támogatást. Az ügyfeleinket tájékoztatjuk az érintetteket.

Téli közmunkaprogram pályázat

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium pályázati felhívást írt ki a Téli közmunkaprogramra.

A közmunkaprogram kizárólag aktív korú, első sorban regisztrált álláskeresőkből, és szociális segélyben részesülőkből részére biztosít munkalehetőséget.

Kistérségenként egy pályázat nyújtható be. Sikeres pályázat esetén 2 hónapos foglalkoztatásra van lehetőség. A pályázat kötelezően tartalmazza az önrész biztosítást, azonban egyes költségek nemeként (anyagok, eszközök, szolgáltatások áfája) a pályázónak kell viselnie. A Pécsváradi kistérség 25.000.000.- Ft-ra pályázhat.

A pályázat benyújtásának feltétele minimum 30 fős foglalkoztatása.

Helyesbítés

Előző számunkban tévesen jelent meg a vers szerzőjének neve. Természetesen Kosztolányi Dezső versét olvashatták a címlapon.

A hibáért elnézésüket kérjük.

Német emlékkövek avatás

Mayer Mihály megyéspüspök úr megáldja az emlékkövet
Fotó: Lévai Gábor

2008. október 17-én nagyszámú közönség előtt, ünnepélyes keretek között avattuk fel a német származású, kitelepített és elhurcolt családok emlékkövét Pécsváradon.

Már a meghívólevélben is így fogalmaztunk, és az avatóünnepség köszöntőjében is elhangzott: az emlékkövek avatásával régi adósságunknak tettünk eleget - fejet hajtottunk a pécsváradi és környéki áldozatok előtt és nyíltan kimondtuk végre: nekünk nemcsak nők, hanem férfiak áldozatok voltak - egy felborult, megzavarodott világ áldozata.

Az ünnepséget és az emlékkövek állítását a Pécsváradi Német Kisebbségi Önkormányzat kezdeményezte, Pécsvárad Város Önkormányzata finanszírozta, de kezdettől az volt a szándékunk, hogy a térség valamennyi érintett lakója előtt tisztelegjünk. Erről tanúskodik a következő szöveg is:

Zur Ehre und zum Andenken der Vorfahren - Zur Mahnung der Nachfolger

Gedenkstein der verschleppten und vertriebenen Familien aus Petschwar und der Umgebung zwischen 1945-1948

Az 1945-48 között Pécsváradról és a környező falvakból elhurcolt és kitelepített családok emlékköve

Az eldöntött tiszteletére és emlékére az utódok okulására
2008. október 17.

Ennek két oka volt: egyrészt annak idején Pécsváradon gyűjtötték össze a „malenkij robotra” hurcolt családokat, fiatalokat, innen indultak el velük a vonatok. Másrészt ma számtalan olyan család él Pécsváradon, akik még más településeken éltek át a kényszermunkára hurcolást és a kitelepítést, ahogy dr. Hargitai János, a Baranya Megyei Közigazgatás elnöke ünnepi beszédében fogalmazott: mondjuk ki nyíltan - az elzártságot, a szülő hazából való kidobás fájdalmát.

Nagy örömmel láttuk, hogy csaknem valamennyi környéki település képviseltette magát, számos polgármestert, német kisebbségi vezetőket, képviselőket köszönthettünk a vendégek között. A Pécsváradon tartózkodó külső (Németország) delegáció Günther Kuhn polgármester, valamint a máréfalvi (Erdély) delegáció Dávid Lajos polgármester vezetésével szintén részt vett az eseményen.

Még ennél is nagyobb öröm volt, hogy sok túlélő, néni és bácsi, nagy- és dédszüleinket köszönthettük a vendégek között, akik a fájdalmas és felejthetetlen eseményeket személyesen éltek át, és a bizonytalan idők ellenére velünk emlékeztek. Az ünnepség első sorban nekik szólt, értük volt. Ezúton is köszönjük, hogy eljöttek!

Mint ahogy köszönjük díszvendégeinknek, hogy elfogadták meghívásunkat és jelenlétükkel emelték az esemény jelentőségét. Így Mayer Mihály megyéspüspök úrnak, aki megáldotta az emlékkövet, dr. Hargita Jánosnak, aki nagyhatású ünnepi beszédében szemléletes példákkal világította meg, mit is jelentett a

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

németek el zése és Heinek Ottónak, a Magyarországi Országos Német Önkormányzat elnökének, aki német és magyar nyelven is szólta a megjelentekhez.

Az ünnepi m sorban közrem ködött a Pécsváradi Városi Fúvószenekar Apaceller József vezényletével, valamint a Kodolányi János ÁMK 8. b kéttannyelv osztályának kórusa, akik Poller György tanár úr harmonikakíséretével népdalokat énekeltek. Baumann Tímea részletek olvasott fel édesapja nagynénjének, Vaszner Jánosnénak *Emlékeim* c. írásából, mely az oroszországi kényszermunka emlékeit jegyzi le az unoka kérésére. A honvagy fájdalmát megénekl, jól ismert dalok és a felidézett emlékek elhomályosították az id s szemeket. Megindító pillanat volt, amikor Straub Mihályné, Márcz Konrádné és Guhr Károlyné lassú léptekkel az emlékk höz mentek és leemelték róla a leplet. Hasonlóan emlékezetes marad, amikor egy id s asszony váratlanul a mikrofonhoz lépett és felolvasta saját versét. Maris néni maga is túlélt, Oroszlórról jött el családjával, mert a rádióban hallott az ünnepségr l. Most már a teljes nevét is tudjuk: Váradi Józsefnének köszönjük a megjelenést, a verset!

A koszorúk elhelyezésével zárult a ceremónia: az emlékkövet végül 11 koszorú díszítette.

Az ünnepi program a melegben, a m vel dési központban folytatódott.

Ruppert János, szekszárdi m vész grafikákat, festményeket, szobrokat állított ki. Bár maga 1959-ben született, családja révén érintett a kitelepítésben. Grafikai sorozatában azt a traumát „festette ki” magából, mely családját, s ezen keresztül t magát érte a fájdalmas események során. A kiállítást Kerner L. rinc nyitotta meg, melyet az érdekl d k november közepéig tekinthetnek meg a m vel dési központ galériáján.

Színházzal folytatódott a program: a Magyarországi Német Színház (Szekszárd) Hans Sachs: *Das Kälberbrüten (A borjútojás)* c. darabját mutatta be német nyelven. A vidám komédiával a „rég, szép id kre” emlékeztünk.

Am vel dési központ el terében tablókát állítottunk ki, melyeken a Pécsváradi Várbaráti Kör archívumából válogatott fotók a békeid kre, a családoktól kapott dokumentumok, levelez lapok, fényképek a kényszermunkára, a kitelepítésre emlékeztettek. A kiállítás id tartamát kérésre meghosszabbítottuk: november közepéig látgatható.

Kérjük, látogassanak el az emlékk höz, mely az Európa téren, a 2008. március 15-én felavatott felvidékiek emlékköve mellett áll. A hely kiválasztása szimbolikus: az Európa téren végre hangosan kimondtuk, hogy mindkét népcsoport áldozat: egy rült világ áldozata. Békében megférnek a kövek egymás mellett - ahogy a Németek Baráti Köre és a Felvidékiek Klubja tagjai is teljes egyetértésben tették rendbe a területet az ünnep el estéjén.

Az emlékk indiai márványból készült, felállítását a Pécsváradi Német Kisebbségi Önkormányzat kezdeményezte, Pécsvárad Város Önkormányzata finanszírozta, a Baranya Megyei Német Önkormányzat és a Magyar Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány támogatta. A követ a Pécsváradi Architekt Kft. állította fel térítésmentesen. Köszönjük a segítséget!

Köszönet továbbá Lévai Gábornak, hogy a dokumentumokat plakáttá szerkesztette. Köszönjük Bada Lászlónak a hangosítást, valamint a Polgár rségnek a helyszín berendezésében és biztosításában nyújtott segítségét. Köszönjük a szerepl knek a közrem ködést, az önkormányzatoknak és a civil szervezeteknek a koszorúkat és minden érdekl d nek a megjelenést!

Gászné B sz Bernadett

KÁTOLY

TEKI- pályázaton elnyert forrásokkal is saját er felhasználásával elkészült a csapadékvíz-elvezet árok felújításának II. üteme a Szabadság utcában.

PÉCSVÁRAD

Máréfalva és Pécsvárad testvérkapcsolata

2008. október 18-án Pécsvárad városa testvérkapcsolati szerz dést írt alá az erdélyi Máréfalvával. A kétezer lakosú települést népes delegáció képviselte Dávid Lajos polgármester vezetésével. Számos képvisel eljött, de azok a családok is itt voltak, akik rendszeresen

fogadják, elszállásolják a pécsváradi látogatókat. Zenekar és táncsoport is kísérte a delegációt, akik többször felléptek a leányvásári forgatagban.

„A székelykapuk hazájából” a szerz - déskötés emlékére egy szépen faragott kopjafa is érkezett, melyet a leányvásár megnyitásaként avatott fel Dávid Lajos és dr. Bíró Ferenc a m vel dési központ mellett, a patak partján. Ez a patak a Karasicába, majd a Dunába folyik, ugyanúgy, mint a Máréfalva mellett csörgedez patak - így a nagy folyó összekapcsolja a két települést. Erre és a testvérkapcsolatra emlékeztet a kopjafa is.

Az erdélyi delegáció részt vett a Német Kisebbségi Önkormányzat által szervezett emlékk avatási ünnepségen és a Leányvásáron. Kit n hangulatú közös ebéd és vacsora - a zenekar még a Borok utcájában is muzsikált! - alapozta meg vagy éppen mélyítette el a személyes barátságokat. Ez jó alapot kínál a települések közötti együttm ködésnek is.

Pécsvárad Város Önkormányzata ezúton is köszöni a vendéglátó családoknak és a szervezésben résztvev knek a segítséget!

Külsheimi delegáció látogatása

Pécsvárad legrégebb, immár 16 esztend s partnerkapcsolata Külsheim városával kötött 1992-ben. A Baden-Württembergi városkával azóta is élénk a kapcsolat, különösen a két település iskolája között: évente találkoznak a diákok felváltva itthon és Németországban. Hivatalos delegációk két évente váltják egymást, idén Günther Kuhn polgármester vezetésével érkezett 31 f Pécsváradra október 17-20 között. Színes programmal vártuk ket, melyek l dr. Bíró Ferenc polgármester köszöntése után apró ajándékokkal is megtöltött információs mappában tájékoztattuk vendégeinket. Így pénteken részt vettek a kitelepített és elhurcolt német családok emlékkövének ünnepélyes avatásán, majd az azt követ programon. A nap közös vacsorával zárult, ahol lehet ség kínálkozott a legutóbbi látogatás óta történt változások, fejlesztések bemutatására. Szombaton Kalocsára látogatott a társaság magyar vendéglátók kíséretében, ahol egy rendkívül gazdag programon vettek részt: városnézés, az érseki palota, a székes-egyház és a Paprika Múzeum meglátogatása, népm vészeti bemutatók, ízletes ebéd és orgonakoncert. Este a német klubban közös gesztenyesütés után kés éjszakáig mulattunk Hohmann István alpolgármester muzsikájára. Másnap a vendéglátó családokkal töltötték az id t a vendégek a leányvásári forgatagban, élvezték a változatos programot. Hétf reggel elégedetten, sok szép élménnyel gazdagabban búcsúzott és mondott köszönetet a szíveslátásért Kuhn polgármester úr és a delegáció minden tagja. Ezúton mondunk köszönetet minden

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Dr. Bíró Ferenc átveszi Kulsheim város ajándékát

Fotó: Baumann Mihály

családnak, akik gondoskodtak külsheimi vendégeinkről, süteményt, italt hoztak a közös programokra. Sokan a kezdetektől részt vesznek a partnerkapcsolatban, így már régi barátokat köszönthettek ismét. Nélkülük és az idén bekapcsolódó családok nélkül nem lehetne eleve a testvérkapcsolat! Köszönjük továbbá Gászné B. sz. Bernadettnek a programszervezést, az ajándékok összeállítását, Baumann Mihálynak, Hohmann Istvánnak, Tóth Györgyinek, Kakas Sándornak a vendégek fogadásában nyújtott segítségét.

Rövidesen új **élelmiszeráruház** nyílik a volt Áfor-benzinkút, utóbb épít anyagkereskedés helyén. A CBA üzletlánc segítségét a tervek szerint november 15-én adják át. A 800 négyzetméteres, légkondicionált, korszerű üzlethelyiséggel rendelkező áruház 25-30 ember számára nyújt munkalehetőséget.

Él közvetítés

A testület döntése értelmében a legutóbbi két testületi ülést élben közvetítette a Városi Televízió. F. Bíró Ferenc szerkesztő négy kamerával, két operátorral közvetített. Összesen három próbaadásra kerül sor, melyek tapasztalatai alapján döntenek a képviselők arról, hogy a jövőben minden ülés kamerával követhető-e.

Az első visszajelzések alapján sokan kísérték figyelemmel a készülékek elhelyezését.

Fekedi látogatás

Fekedre, a mostanság „sváb Hollók kéntről” emlegetett településre látogatott dr. Bíró Ferenc polgármester vezetésével a képviselő-testület néhány tagja, a Várbaráti Kör képviselői és érdeklődő pécsváradiaiak, hogy

megismerjék annak a programnak részleteit és tapasztalatait, melynek során idén 28, jövőre újabb 30 lakóépület, prészház, pince homlokzata, ill. kerítése újult meg megtartva vagy éppen kiépítve az eredeti épületdíszeket. Tillmann Péter polgármester beszámolt a részben pályázati forrásból, részben önkormányzati pénzből, részben pedig a tulajdonos hozzájárulásából megvalósuló program lépéseiről, részleteiről, a lakosság hozzáállásáról, a tervező-kivitelező munkájáról - köztük egyébként többen pécsváradiak!

A társaságot lenyűgözte mindaz, amit a községben tapasztaltak. A látogatás célja az volt, hogy ötleteket, megoldási lehetőségeket kapjanak a helyi védelemben részesült épületek vagy épületrészletek felújításához. Ezúton is köszönjük Tillmann Péter polgármesternek a lehetőséget és a szíves fogadtatást!

A Kodolányi János ÁMK hírei:

Október 3-án, pénteken rendeztük az alsó tagozat épületében az **iskolai sakkversenyt**, melynek győztesei: 1. *Stang Károly*, 2. *Szendri Bence*, 3. *Kovács Norbert*. Felső tagozat: 1. *Hock Tamás*, 2. *Poller András*, 3. *Hohmann Ervin*. Eredményükhöz gratulálunk! A díjakat az iskola, illetve Andrics Márk és Lantos Levente biztosította.

Az évszak adta lehetőséget kihasználva az alsós gyerekek 3.200 kg **vadgesztenyét** gyűjtöttek, ezzel is gyarapítva az osztálykasszákat.

Az évi szünet előtti utolsó napon, október 22-én a **Reneszánsz Éve** jegyében **reneszánsz napot** tartottunk az alsó tagozaton. E vidám hangulatban eltöltött délutánon az 1. és 2. osztályosok az igazságos Mátyás királyról szóló mesékhez készítették illusztrációikat, a harmadikosok és negyedikesek pedig a középkori pajzsokkal és iniciálékkal ismerkedtek meg. Ezen kívül a gyerekek érdekes reneszánsz játékokon vehettek részt, többek között a petrencerudtortó-, és a szögbever-versenyen.

Szabó Tamásné Gasteiger Eszter

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Hungarofest Kft. Reneszánsz Programiroda (Reneszánsz év 2008) által kiírt **„Reneszánsz tőrak”** című pályázaton a Kodolányi János ÁMK Német Nemzetiségi Általános Iskolája is lehetőséget kapott a reneszánsz évhez kapcsolódó múzeumlátogatásra, múzeumpedagógiai foglalkozásra és egy ehhez kapcsolódó emlékhely meglátogatására. Az 5. évfolyam Pécssett, a Régészeti Múzeumban „A régészeti restaurátor munkája” című foglalkozáson vett részt, majd a múzeum kiállítási anyagával ismerkedett meg, délután pedig felfedezte Máré várának titkait. A 6. évfolyam Szekszárdon a Wosinsky Mór Múzeum történelmi és néprajzi kiállítását tekintette meg, valamint a honfoglaló magyarokról szóló programon vett részt. A 7. évfolyam Kaposvárott járt a Somogy Megyei Rippl-Rónai Múzeum

három különböző foglalkozásán, melyek a gyerekek körében nagy tetszést arattak. Utána a Szennai Falumúzeumot tekinthették meg. Diákjaink teljes ellátást kaptak, és egy-egy nagyon jó hangulatú napot tölthettek együtt. Köszönjük Májerné Petz Anna tanárnak a munkáját, aki vállalta a pályázat megírását, szervezte a programokat, és nagy odafigyeléssel koordinálta, és felügyelte a munkát.

A **Bolyai Matematika Csapatverseny** megyei fordulóján az iskola tanulói a következő eredményeket érték el:

5. évfolyam: Number King csapata - 2. hely
Tagok: Hohmann Ervin, Poller András, Jehn Máté, Sz. Cs. Erik

Felkészítő tanár: Poller György

7. évfolyam: Számkommandó csapata
3. hely

Tagok: Jehn Márk, Kajos Noémi, Becker Noémi, Gyenis Martin

Felkészítő tanár: Lászlóné Auth Mária

8. évfolyam: Reálisok csapata - 4. hely

Tagok: Kungl Nóra, Májusi András, Molnár Csanád, Hock Tamás

Felkészítő tanár: Molnár Józsefné

Gratulálunk a versenyzőknek és tanáraiknak!

A zeneiskola növendékei **kimagasló sikert** értek el az Országos Trombitaversenyen Zalaegerszegen. Már az országos versenyre vezető út is szép sikert jelentett: a régiós válogatón négy megye 27 versenyzője közül választották ki a zalaegerszegi verseny résztvevőit. Baranya megyét összesen 8 diák képviselte, köztük négy pécsváradai növendék!

Az országos versenyen 67 ifjú trombitás között Varga Viktor korosztályában 2. helyezést ért el, Veszélovzski Gábor pedig 3., ugyanakkor kiemelt díjat kapott. Brandt Bálint és Hock Norbert is szépen szerepelt, magas pontszámokat kaptak. Valamennyiük felkészítő tanára Wágner József. Gratulálunk!

HIDAS

Járda- és útfelújítási munkálatok

2008-ban Hidas 5.350.000 Ft-ot nyert a decentralizált pályázatokon (TEKI, CÉDE, TEUT). A mellé tett közel 3 millió Ft öneréssel október hónapban a falu több pontján indultak meg járda- és útfelújítási munkálatok. Ennek keretében járda szakaszokat újítottunk fel a Kossuth utcában, a Vörösmarty utcában, új útburkolatot kapott a Vörösmarty utca és a Radnóti utca keresztezése. A Petfi utcában az orvosi rendelőnél keresztvályú kialakítása történt meg fekvőrenddel kombinálva, valamint ennek folytatásában árok kialakítása folyik a kultúrparkon keresztül a Vadvízárókig. Ennek szerepe egyrészt a forgalom lassítása, másrészt a vízelvezetés javítása. Ugyanis nagyobb esőzésekkel az utca szélességében humpolyog a víz a Petfi utcán. A kialakított keresztvályú és bukkanó feladata, hogy a csapadékvíz a minél többet, valamint a Móricz utcából a Petfi utcára lefolyó

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

csapadékvizet és egyéb vizeket közvetlenül a kialakítandó árkon keresztül a Vadvízárókba vezessen.

Testületi ülés Hidason

Szeptember 29-én tartotta újabb testületi ülését Hidasi Képviselő testülete. Napirendi pontként elszórták a gratuláltak a Hidasi Bányásznapok szervezőgárdájának, lebonyolítóinak, valamint a fellépőknek a rendkívül jó hangulatban lezajlott szeptember eleji rendezvény kapcsán.

Első napirendi pontként az elzárta testületi ülés határozatainak ismertetése történt meg, majd a kisebbségi önkormányzatok (cigány, német), a Mozgásértek Bonyhádi Egyesülete, a Hidasi Vöröskereszt, a Hidasi Nyugdíjas Szakszervezet beszámolóit hangzottak el.

Az egyebek napirendi pontban került ismertetésre, hogy a Kölcsey utcában a 4-10. számú ingatlanok mögötti partfalon újabb omlás következett be, és ez ügyben a polgármester vis major pályázatot javasol benyújtani. Tájékoztatta a testületet az eddigi lépésekről. Ezt követően a www.hidas.hu honlap jelenlegi helyzetéről esett szó (amely reményeink szerint hamarosan újra élni fog), valamint arról, hogy az Önkormányzat játszóteret kialakítására és a kultúrpark teljes átalakítására pályázatot szándékozik benyújtani. A polgármester ismertette a Képviselőtestülettel, hogy levélben kereste fel a környezetvédelmi és vízügyi minisztert a Budapesti Vegyipari Hidasi Gyáregységével kapcsolatos környezetszennyezés ügyében. A minisztériumból az ügyvel kapcsolatban azt a választ kapta, hogy a szennyezett terület folyamatos ellenőrzés alatt áll. Kérte, hogy az ellenőrzés dokumentumaiba betekintessen.

Dr. Szelle Tibor polgármester

Német kisebbség és az evangélikus egyház

A Német Kisebbségi Önkormányzat jóvoltából szel felújításra kerül az evangélikus templom melletti régi iskola épülete. A német kisebbség ezért ebben az épületben kívánja megtartani gyűléseit, ezért az internet bevezetése mellett szükség van egy biztonságosabb ajtóra is. Változás történt egyúttal a lelkesítő pályán is. Kopp András helyére Aradi András, dombóvári lelkesítő érkezett, aki ezután nemcsak Bonyhádon és környékén, hanem Hidason is hirdeti Isten igéjét.

szüneti rendezvények a Benedek Elek Általános Iskolában

Idén szüneti időszakban is egész napos kampánnyal hívta fel a gyerekek figyelmét az egészség fontosságára a hidasi iskola tanári kara. A testmozgás, az egészséges életmód és a helyes táplálkozás egyaránt kiemelkedő szerepet játszott a délelőtti órákban, amelyet a helyi önkormányzat és a helyi vállalkozások támogattak, illetve gyakorlati vetélkedőket tartottak a nap végén. Mivel a diákok saját kez

Egészségnap a Benedek Elek Általános Iskolában

ételkészítése, a témához kapcsolódó videózás és a videó eljárási adás is nagy sikert aratott, a gyerekek nem csak tanultak, de feltehetően szórakozhattak is a hagyományossá vált egészségnapon. Októberben a 23-i emléksort az iskola irodalombarát szakköre színesítette.

Az őszi szünet előtti délutánon az emlékeztető **Halloween-napi sorok**on szórakozhattak a tanulók. Játékos vetélkedő, tökfárgás, „szellemeskedés” és egyéb jelmezes rémültségek várták az osztályokat, este pedig Halloween-party zárta a napot.

A hidasi iskolában a tél beköszöntével a téli könyvtárismereti vetélkedő, sportjáték házi bajnokságok, kézműves délután, valamint Benedek Elek eszperentes verseny várja a diákokat és szüleiket.

SZELL

Október 6-tól 6 hónapra kistérségi alkalmazásában 1 fős közmunkás áll munkába, vele együtt november 30-ig 3 fős dolgozik. Halottak napjára az segítségükkel rendbe tettük a temetőt és környékét.

A pályázaton elnyert források és saját erő felhasználásával befejezhető a m. v. déli ház külső felújítása és a polgármesteri hivatal akadálymentesítése. Az ünnepélyes átadást november 29-re tervezzük.

Wesz Józsefné

NAGYPALL

Nagypall Község Önkormányzata 2009. január 1-jével bevezeti a **falugondnoki szolgálat** rendszerét. Egy pályázat segítségével egy 9 személyes kisbuszt vásárolnak, mely az idős és rászoruló ellátásán túl a helyi intézményeknek nyújt majd nagy segítséget.

KÁTOLY

Kistérségi **közmunkaprogram** keretében október 6-tól 1 fős közmunkás foglalkoztatására nyílt lehetőség 6 hónap időtartamra. Közterületek rendbetétele és egyéb közfeladatok végzése ezáltal biztosított a településen erre az időszakra.

ERZSÉBET

CÉDE pályázat keretében elkészült az önkormányzat és az óvoda épületének cserepezése. Az épületen és annak környékén még folynak további munkálatok, így a kerítés és a parkoló felújítása. Befejezési határidő: 2008. december 31.

Az erzsébeti önkormányzat a **Bursa Hungarica** pályázat igénybevitelével idén is támogatja a felsőoktatásban helyi tanuló fiatalokat.

Idősek Napja

Az erzsébeti önkormányzat a Német Kisebbségi Önkormányzattal közösen idén is megtartotta az Idősek Napját. A falu legidősebb lakóját, idős Stork Károlyt otthonában felesége, unokája, dédunokája és menyekörében köszöntöttük fel, virággal, kis ajándékkal kedveskedve neki. Délután a M. v. déli Házban ünnepi műsorral, apró ajándékkal (illatosított gyertya), pogácsával, üdítővel köszöntöttük falunk idősebb lakóit. Az erzsébeti ifjúság versekkel, énekekkel köszöntötte a vendégeket, néhány gyerek hangszerrel adott el zeneszámokat. Az övönöni vezetésével óvodásaink látványos kis műsorral mutatkoztak be. Meglepetésként a pécsváradai Zengő Néptáncgyűttes adta elő produkcióját, de ne feledkezzünk meg az idősebb előadókról sem: Erzsébet és Katóné énekszámokkal, Tóth Ferenc citerazenéjével mulattunk az időt. Befejezésül ifj. Hohmann János zenélt. A tánccra nem vállalkozott az idősebb korosztály, de voltak, akik vígjátékosokkal hozták tudunkra, hogy jó a hangulat és jól érzik magukat. Köszönet a képviselőknél, valamint feleségeiknek a segítségükért, és minden önzetlen felajánlásért!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A mohácsi Közútkezel Társasággal közösen az önkormányzati dolgozók, a közcélú és közhasznú munkások, az óvodai dolgozók, valamint az Agora dolgozói együtt **gyjtötték a szemetet** a falu utcáin és a bevezet utak mentén. A félnapos munka eredménye egy kis teherautónyi szemet. Ennek elszállítását a közútkezel végezte el. Mindenkit kérünk, hogy óvjuk, védjük a természetet, vigyázzunk együtt falunk és környezetünk tisztaságára. Együttm ködésüket köszönjük!

Horváth János polgármester

Az erzsébeti óvodások az **Állatok Világnapja** alkalmából 2008. október 8-án látogatást tettek a Misina Természet- és Állatvéd Egyesületnél Vasason. A gyerekek megismerkedhettek azokkal az állatokkal, kutyaikkal, macskákkal, akiket gazdájuk az út mellé kidobott, de lehet ség nyílt shonos állatfajok megismerésére, láttak szürkemarhát, bivalyt, de pávagalmot és postagalambot is. Arra is lehet séget kaptak, hogy segítsenek az állatok etetésében, gondozásában. Kipróbálhatták a játszótéri kötélpályát, vonatot is. A gyerekek nagyon jól érezték magukat, megígérték, hogy k soha nem tesznek ki állatot és mindig segítenek otthon az állatok gondozásában. Gyorsan és jó hangulatban telt el a nap. Jöv re szeretnének ismét látogatást tenni az Egyesületnél.

Ries Adrienn óvón

Köszönet az óvodások nevében

Ezúton is szeretettel köszönjük Bercsényi néninek, hogy rendszeresen megajándékoz bennünket gyümölcscsel, els sorban almával, ezzel is hozzájárulva egészséges táplálkozásunkhoz. Köszönjük a gondoskodást!

Az erzsébeti óvodások

BERKESD

A berkesdi általános iskola és óvoda **3.331.000 Ft-ot nyert** az Oktatási Minisztérium képesség- kibontakoztató és integrációs felkészítés pályázatán. A pályázat öner t nem igényel, a nyert összeg 40%-a eszközbeszerzésre fordítható.

November hónap els felében **kivágásra** kerül a berkesdi faluközpontban található 5 db hatalmas vadgesztenyefa. A kivágásra az önkormányzat az engedélyt megkapta, mivel a fák betegek, valamint hatalmas gyökerükkel a hozzájuk közel álló építmények, lakóházak állagát veszélyeztetik. Helyükre kisebb gyöker fák telepítése történik lehet leg még az sz folyamán.

A Berkesdi Önkormányzat **5 f közmunkást** foglalkoztathat 3 hónapig a Pécsvárad Többcélú Kistérségi Társulás pályázatának eredményeként. A foglalkoztatás október 1-jén kezd dött, és december 31-ig tart. A munkabérek és járulékok 10%-át kell az önkormányzatnak öner ként fizetnie.

Bemutakozik a Berkesdi Cigány Kisebbségi Önkormányzat

Cigány Kisebbségi Önkormányzat 2002 óta m ködik Berkesd településen, elnöke (az alakulás óta) Kiss Jánosné, elnökhelyettese Kovács Béla, tagjai: Szigeti Sándorné, Botos János és Raffael Attila. Eddig évr I évre b vültek a **szolgáltatásaink, rendezvényeink** köre:

- Minden évben két **zarándokutat** szervezünk: Csatkára vagy Mátraverebélyre (térítés mentesen), valamint Máriapócsra (ahol a CKÖ teljes mértékben fizeti a szállást és étkezést). Az idei máriapócsi zarándoklat 2. napján a Virágkarnevált is megtekintettük Debrecenben.

- Szintén minden évben megrendezzük a már hagyományossá vált **Romanapi** rendezvényünket, ahol a hagyomány rz csoportok mellett helyt adunk a helyi óvodásoknak, iskolásoknak és m sorunk színvonalát a Berkesdi Nyugdíjasklub Énekkara is emelte. Sztárvendégünk az idén L.L.Junior volt.

- Minden évben 55 f vel, 10 kísér vel **gyermektábort** szervezünk.

- Minden év augusztusában az 1-4 osztályos berkesdi tanulóknak **fűzet-csomagot** és 5. osztálytól az egyetemig **ösztöndíj támogatást** nyújtunk 3.000 10.000 Ft/f értékben a hátrányos helyzet roma és nem roma tanulók részére.

- Minden évben Berkesd, Ellend, Szilágy és Pereked óvodásai és iskolásai részére **mikuláscsomagot** osztunk.

- Részt veszünk a **Nyugdíjas nap** szervezésében a települési önkormányzattal együtt.

Berkesd Község Önkormányzatával jó a kapcsolatunk, közösen veszünk részt a szociális foglalkoztatásban és a település fejlesztésére irányuló pályázatokban.

A Magyarországi Cigányokért Közalapítvány intervenció keretében támoga-

tásából pályázati úton elnyert 900.000.- forintból került **felújításra** egy lakhatási krízishelyzetben lév családi ház Berkesden. Reméljük, hogy a következő családi ház felújításához szintén támogatást nyerhetünk majd.

Idei Romanapi rendezvényünkön hagyományteremt célzattal a Baranya megyében m köd kisebbségi önkormányzatokért és társadalmi szervezetekért végzett eredményes munkájáért **kisebbségi díjban részesítettük Sárközi Károlyt**, az Országos Cigány Önkormányzat elnökhelyettesét, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány (MNEKK) kuratóriumi tagját.

Cigány Kisebbségi Önkormányzatunk a **cigányság díszpolgárává avatta** az 1935-ös születésű **Sárközi János** berkesdi lakost, továbbá **kitüntetésben részesítettük Kaposi István** berkesdi lakost a község sportéletéért végzett évtizedes áldozatos munkásságáért.

Az okleveleket és a díjakat Kolompár Orbán, az MCF és az Országos Cigány Önkormányzat elnöke adta át.

A Romanapi rendezvényünk 2. napján **felszenteltük** a Kosztics László, roma származású szobrászmvész által készített *Krisztus a feszületen* c. szobrot, melyet a templom oltáránál helyeztünk el. Ezt ezúton is köszönjük a berkesdi egyházközségnek.

Kiss Jánosné

Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke, önkormányzati képvisel

ERD SMECSKE

Az Erd smecskei Óvoda életéb I...
Örömmel értesültünk arról, hogy az

erd smecskei Falunap tombola-bevételel önkormányzatunk a helyi intézmények javára ajánlotta fel, így az ovisok 35 ezer forint **támogatáshoz** jutottak. Ebb l a pénz b l tavasszal szeretnének ismét MecseXtrém Parkba kirándulni, mely öner b l, csakis szül i finanszírozással csupán álom maradt volna! 2006-ban - szintén polgármesterünk segítségével - már részesültek a gyerekek a pécsi szabadid park európai színvonalú, élménygazdag kínálatában, de azóta a csoport nagy részét már új óvodások alkotják. Ez a felajánlás lehet vé teszi, hogy k is megismerjük, kipróbálják, és örömmel élvezzék a parkban lév fantasztikus, minden korosztályt kielégít játékokat. Még egyszer köszönjük a gyerekek és a szül k nevében egyaránt!!!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Október 12-én óvodásainkkal az **id sekert** **köszöntöttük Lovászhetyénben.** szí versekkel, tánccal, énekekkel tettük számukra színesebbé ezt a kedves megemlékezést.

A helyi értékeink védelmében túl - úgy gondoljuk-, gyermekeinknek szükségük van a lakókörnyezet küls megismerésére, a kitekintésre, a sokszínű tapasztalatok gyjtésére a valóságban és a mesevilágban egyaránt. Így október 15-én gyönyör szí id ben a **pécsvárad Vár utcai óvoda** kertjében, az ottani óvodásokkal közösen néztük meg *A három kívánság* cím mesejátékot. A színvonalas előadás mellett a színészek énekes-táncos multságba is bevonták a gyerekeket és a feln tteket. A kellemes hangulatú találkozás a múltba nyúló jó kapcsolat eredménye. A közös délel tt, az udvar varázsa, a játékok birtokba vétele közben a gyerekek között hamar szöv dtek a kapcsolatok, barátságok, hamar megtalálták magukat az idegen környezetben. Közben megkóstolták a szabadban süttött gesztenyét, frissen főzött teát. Jövet-menet gyakoroltuk a buszközlekedés szabályait is, mely szintén nem elhanyagolandó nevelési feladat.

L rinczné Takács Aranka

ÓBÁNYA

Id sek Napja Óbányán

Október 26-án került megrendezésre a

helyi kultúrházban az Id sek Napja. A nyugdíjasokat és a kerek születésnapot ünnepl ket Mezey Mihály polgármester emléklappal és virággal köszöntötte, beszédet mondott Wigandt István plébános. A helyi iskolások m sorukkal tették színesebbé a délutánt.

ÓFALU

Ófalu Német Önkormányzata új képes-

lapot ad ki a faluról. A képen óvodásaink láthatók a Tájházban népviseleti ruhában.

Óvodai hírek

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Be-

nedek Elek Pedagógiai Kar német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatói Balai Zsófia tanárn vezetésével szakmai kirándulás keretében Ófalura látogattak el október 2-án. A délel ttöt az ófalui óvodában töltötték, ahol megismerhették óvodánk német nemzetiségi kétnyelv nevelési programját. Bemutató foglalkozásként német mesedramatizálás kezdeményezést láthattak, amolyan vitaindító módszertani beszélgetésnek is szánva. A szakmai délel tt után bejártuk Ófalu hegyeit-völgyeit.

Kófiás Endréné óvodavezet

MARTONFA

Elektromos hulladék-gy jtést szervezett az önkormányzat a településen. Összeszedték a régi televíziókészülékeket, rádiókat, veszélyes hulladéknak számító berendezéseket. Az akció célja az volt, hogy ezek a tárgyak ne a közeli erd kbe, a település határába kerüljenek, súlyos környezeti ártalmakat okozva. A 8 köbméternyi szemetet a Biokom telepére szállították, a fuvar költséget az önkormányzat fizeti.

LOVÁSZHETÉNY

Halottak napján már gyönyör en rendbe

hozott temet várta az emlékeztet. Befejez dött a **kerítés építése**, ill. felújítása, valamint az útépités, melyet CÉDE-pályázaton nyert forrásból finanszíroztak.

A Német Kisebbségi Önkormányzat szervezésében a közelmúltban ünnepelték a településen az **Id sek Napját**, melyre az 55

év feletti korosztály kapott meghívást. Az erd smecskei óvodások és a mecseknádasdi iskolában tanuló helyi diákok kedves m sort adtak, majd vacsorát - ízletes pörköltet, utána kalácsot - szolgáltattak fel a közel 80 vendégnek.

APÁTVARASD

Elkészült az **új játszótér**, melynek kialakítását CÉDE-pályázaton elnyert támogatás tette lehetővé. Az összesen 1.428.000,- forint érték beruházáshoz az önkormányzat 998.000,- forint támogatást kapott. A gyerekek máris örömmel vették birtokba az új létesítményt.

MECSEKNÁDASD

2008. szeptember 30-án, a legutóbbi **képvisel -testületi ülésen** a képvisel k elfogadták a 2008. évi költségvetés I. félévi pénzügyi beszámolóját, elfogadták a Mecseknádasdi Településfenntartó Kht. II. féléves munkatervét, illetve döntöttek az egyesületek 2008. évi támogatásáról.

ÁMK Mecseknádasd hírei

Pécs Város és Városkörnyéki **mezei futóversenyen** 24 iskola 120 diákja vett részt. Iskolánk tanulóinak legjobb eredményei: Fiú IV. korcsoport: 11. Schmidt Ádám; Fiú III. korcsoport: 4. Hegedűs Gábor; Lány III. korcsoport: 26. Teimel Sabine; Fiú II. korcsoport: 23. Bacher József; Lány II. korcsoport: 24. Kapoli Kinga; 26. Lehoczki Fanni; Fiú I. korcsoport: 14. Imhof Dávid, 16. Keszler Balázs. Gratulálunk!

Október 4-én került átadásra a Mester-

ségek Házában a képz m vezeti csoport **szöv - és fazekasm helye**. Köszönjük az Országos Német Önkormányzat támogatását, továbbá köszönjük Ledneczky Ferencnének és Stolcz Jánosnének a szövképv szék felajánlását.

Október 6-án osztályszinten megemlékeztünk az **Aradi Vértanukról**, az iskolai tablónál pedig mécsesgyújtással adóztunk a mártírok emléke el tt.

Október 22-én iskolánkban a hagyományoknak megfelelő en megemlékeztünk az **1956-os forradalom** évfordulójáról, valamint az intézmény névadójáról, Liszt Ferencr I. A hangulatos m sorban közrem ködtek 7. és 8. osztályosok, a **Liszt-ünnepség** kapcsán pedig koszorúzásra került sor.

KÖZÖSSÉGI ÉLET

BERKESD

A **Berkesdi Ifjúságért Sportegyesület** pályázatot nyújtott be a Wesselényi Miklós Közalapítványhoz, melyen a bajnokság nevezési díjának, valamint a mérkőzések bírói költségének összegét szeretnék megnyerni. Az egyesület tevékenységét a lakosság is támogatja anyagi hozzájárulásával. Az adományokat ezúton is köszönjük.

A Berkesdi Nyugdíjas Klub hírei

A Berkesdi Nyugdíjas Klub 2008. október 25-én, szombaton rendezte meg az „**Idsek és nyugdíjasok ünnepét**”. A rendezvényen részt vettek az Egeri és a K vágószi Nyugdíjas Klubok vezetői és tagjai. Rendezvényünk színvonalát emelte a Baranya Megyei Nyugdíjas Klub elnöke, Mátis Géza jelenléte. Ezúton mondok köszönetet Berkesd település polgármesterének és képviselő-testületének, a kisebbségi önkormányzatoknak, valamint segítőknek önfeláldozó munkájukért, nagylelkű segítségükért.

A Berkesdi Nyugdíjas Klub 2008. október 30-án **kirándulást** szervezett Barcsra. A programban az élményfürdő meglátogatása is szerepelt. Az utazási költségeket a Nyugdíjas Klub pályázati forrásból finanszírozta.

Takács Lajosné klubvezető

Bemutatkozik a Baranya Megyei Csácsé-Rom Közhasznú Egyesület

A Baranya Megyei Csácsé-rom Közhasznú Egyesület 2005-ben alakult, elnöke: Kiss Jánosné, elnökhelyettese: ifj. Kovács Béla, tagjai a berkesdi cigány közösség aktív tagjai, akiknek önzetlen munkája nélkül az egyesület nem működhetne.

Egyesületünk a romák érdekeit képviseli, kulturális és szociális gondjainak megoldására alakult, mára már közhasznúvá, s a megyei szintű egyesületté vált. Kapcsolatai jelentős mértékben bővültek: 46 cigány kisebbségi önkormányzattal, valamint közel húsz civil szervezettel működik együtt. Megyei, regionális és országos szinten is jelentős kapcsolatrendszer épített ki a hasonló érdekeltségi körű szervezetekkel. Az elmúlt két évben szoros együttműködést alakított ki az egyesület a helyi önkormányzattal, óvodával és általános iskolával, munkaügyi kirendeltségekkel, regionális munkaügyi központtal.

A felvétel a Csácsé-rom Egyesület "Tanodai Tábor" projekt tihanyi kirándulásán készült

Szervezetünk életében fontos állomás volt a HEFOP finanszírozású „**Tanoda**” pályázat elnyerése 2006-ban. A Csácsé-rom Tanodája 2006 júniusában kezdődött, és 20 hónapon keresztül készítette fel a gyermekeket és fiatalokat az iskola elvárásaira, számonkéréseire, mondhatjuk sikerrel. A Tanoda a projekt lezárása óta (2008 februárjától) nem kap további támogatást, egyesületünk mégis folytatni kívánja eredményes munkáját. A helyi iskolát is támogatva, egyesületünk önmagában foglalkoztat egy pedagógust, hogy a „napközti otthonos ellátás” zökkenőmentes legyen településünkön.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a település Önkormányzatának és a Fekete István Általános Iskolának a Tanoda projekt szervezésében való együttműködésért.

Az eredményesen zárt Tanoda projektnek köszönhető, hogy az Oktatási Minisztérium meghívásos pályázatán vehettünk részt, melynek célja az elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű, Tanoda programban részt vett roma és nem roma származású gyermekek nyári táboroztatása. A „Tanoda táborban” 71 gyermek (Berkesd, Ellend, Szilágy, Pereked, és a borsodi Lak község gyermekei) és 10 fős kísérő vett részt. Táborunk (a pályázati feltételeknek megfelelően) csak a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Rom Som Alapítvánnyal együttműködve jöhetett létre.

A 2008. július 25. és augusztus 3-a között, 10 napos siófoki tábor teljesen ingyenesen nyújtott szállást, bőséges étkeztetést, programokat. Sétahajóval kirándulást tettünk Tihanyba és Balatonfüredre is.

Ezúton kívánunk köszönetet mondani mindazoknak a felnőtteknek, kísérőknek, akik a 10 napos tábor alatt vigyáztak gyermekeink biztonságára, testi épségére. Külön köszönetet mondunk Pappné Herman Ilonának, a berkesdi iskola pedagógusának, aki felelősségteljes, áldozatos munkájával kiemelkedő segítséget nyújtott a tábor szervezésében és lebonyolításában.

A Baranya Megyei Csácsé-rom Közhasznú Egyesület fontos közvetítő szerepet tölt be a cigány kisebbség kultúrájának megőrzésében: évről-évre egyre színvonalasabb, megyei és regionális szintű hagyományteremtő fesztiválokat szervez jelentős hagyományteremtő együttesek meghívásával.

PÉCSVÁRAD

A Zeng Néptánc Egyesület hírei

Az esztendő elején sem múlt el eseménytelenül a Zeng Néptánc Egyesület tagjai számára. Augusztus 30-án a horvátországi Várdarócon táncolt az együttes az I. Várdaróci Néptánc Fesztiválon a helyi, pécsváradai kapcsolatokkal is rendelkező tánc csoport meghívásának eleget téve.

Ezen a fellépésen kapott meghívást a csoport a Kopácsi Halásznapokon való részvételre szeptember 13-án. Mind Várdarócon, mind Kopácson német, magyar-sárközi és mezőföldi táncokkal képviseltük városunkat és Zeng vidékét. M sorunkat

többször is felhangzó taps jutalmazta. Szeptember 26-án, Budapesten, a Vajdahunyad várában megrendezett Régiók Fesztiválján táncoltunk, több mint 40 táncossal, 20 zenésszel. A fesztiválra pályázat útján választották ki a fellépő csoportokat a szervezők, így külön örömmel volt számunkra, hogy olyan nagyszerű együttesek mellett fel, mint pl. a Buzsáki Néptánc együttes, mi is meghívást kaptunk. Ezen a fesztiválon az „Arass rózsám...” című koreográfiával mutatkoztunk be, a Zeng-Várad rezesbandával karöltve - képviselve nem csak városunkat, hanem a régiókat is. A színpadi bemutatkozás után a várterületén található templomtéren táncoltattuk meg a közönséget. Hangos sikert arattunk sorunkat a szervezők más régiós tállalkozóra is meghívták, így a jövőben sem marad kihívás nélkül a csoport.

A pécsvárad Leányvásár gálájára egy helyi szokást feldolgozó műsorral, a „Leányvásárral” készültünk. A koreográfiában együtt táncolt 5 évestől 76 éves korig nagymama, anyuka, apuka a gyermekeivel, unokáival, akár az „Arass rózsám...” című koreográfiában.

A Leányvásáron kedves vendégeket is fogadtunk Máréfalváról. Többször együtt szerepeltünk velük a vásári forgatagban, az esti közös táncbárázások során pedig már nem számított, ki melyik csoportba tartozik, közösen roptuk egymás és más magyar tájegységek táncait. A kialakult barátság folytatásaként közös táncbort tervezünk a jövő év során Erdélyben.

Egyesületünk szeretné munkáját kiszélesíteni, ahogy azt a „Leányvásár” és az „Arass rózsám...” koreográfia is jelzi.

Felhívás:

Várjuk táncosok jelentkezését egyesületünkbe

5 éves kortól 9 éves korig alsó tagozatos,

10 éves kortól 13 éves korig felső tagozatos,

14 éves kortól felnőtt csoportunkba.

A próbák során sárközi, mezőföldi, szatmári, rábaközi, erdélyi táncokkal ismerkedünk meg.

Érdeklődni a 06-20/269-47-22-es telefonszámon lehet.

Jelentkezéseket az egész Zeng-vidékre szeretettel várunk.

KÖZÖSSÉGI ÉLET

Célunk az, hogy Pécsváradon és térségében: Erzsébeten, Berkesden, Szilágyon, Martonfán stb. még fellelhet hagyományokat összegyűjtjük és színpadra állítsuk, megismertetve minél több emberrel. Kérjük, aki ismer olyan idős embert, akinek az emlékeiben még élnek a régi szokások, dalok, jelezze egyesületünknek a **06-20/269-47-22-es** telefonszámon. **Várunk továbbá régi fotókat, visszaemlékezéseket** egy-egy családról, munkaalkalomról (pl. aratás, családi események), viseletekről, használati tárgyakról. Az átadott fotókat archiválás, feldolgozás után visszaadjuk tulajdonosának.

Ezen dolgok összegyűjtésének az utolsó percében vagyunk, kérjük, segítsenek nekünk, hogy megmaradhassanak ezek a kincsek gyermekeink, unokáink számára is. Segítségüket elre is köszönjük!

Müller Lajos, az Egyesület elnöke

Katonáné Gunszt Andrea, a táncsoport vezetője

A Zeng Tanoda a Leányvásáron

Nemzedékek, ha összefognak, értékek szülehetnek. Átvitt értelemben is bizonyosodott ez a megállapítás a Lukács-napi ünnepségsorozatban. Az idei Leányvásár idjárás-felel se megrendelte a „vénasszonyok” nyarat október harmadik hétféjére. A ragyogó napsütés vasárnap délutánra számtalan kíváncsiskodót csalogatott a vásári forgatagba. Ki a táncosokban gyönyörködött, ki a kézművesek egyedi munkáiban válogatott, másokat a sült gesztenye illata vagy a pécsvárad borászok sátrai hívogattak.

A kétévenként megrendezésre kerülő Leányvásár a pécsváradiakon kívül sok ide látogató vendéget is vonz. Ez a Zeng Tanoda számára is olyan alkalmat teremt, amelyet érdemes kihasználni. A Fényes Középkor nyári táborunk nagy érdeklődést váltott ki, a visszhangja pedig arra sarkallt bennünket, hogy mások el is büszkén hirdethessék magunkat.

A táborzáró csoportképről készített poszter nem csak az iskolás korosztályt bódította el, hanem érdeklődést váltott ki a pedagógusok, a szülők korosztálya és az idős nemzedék körében is. Az érdeklődő gyerekekkel Pécsváradhoz kapcsolódó tesztlapot töltöttünk ki egyesek igen nagy tájékozottságukról tettek tanúbizonyságot. Felhívtuk a látogatók figyelmét egyedülálló erdei iskolai

programunkra és az ehhez kapcsolódó őszi-telei akciónkra.

A portánkon jutott hely a Zeng Ifjúsági Tábor és a Kaptárosok számára is. Ráadásul egy népi ruhákat tervez és készít pécsi vállalkozó egy-egy darabja emelte a kínálat színvonalát.

Hegedűs Andrea

Nyugdíjas Egyesület hírei

November 8-án az egyesület kórusa Nagynyáradra látogatott, ahol msort adott az Idsek Napján.

A Nyugdíjas Egyesület pályázatot adott be a Bérés Egészség Hungarikum Alapítványhoz, hogy a volt tiszti szertárnál több generációs közösségi teret alakítsanak ki. Az egészségterv alapú pályázat közösségek összefogására, közös tervezésre és cselekvésekre épít. A fejleményekről a jövőben tájékoztatjuk a lakosságot.

December 6-án egyesületünk lesz immár hagyományosan az Áldott Advent rendezvény házigazdája, ahová minden érdeklődő szeretettel várunk!

PIFŐ-választás

Kétévente választ ifjúsági polgármestert és ifjúsági önkormányzati képviselőket a helyi fiatalok. Lapunk nyomdai munkálataival egy időben zajlik a választás, ahol minden 15-30 év közötti pécsváradlakos leadhatja voksát. Böröcz Livia ifjúsági referens elmondta, hogy a korábbinál lényegesen nagyobb az érdeklődés. A választást egész napos színes program kíséri: fórum, Tea-Sarok, él társasjáték, a MédiaKör bemutatkozása, Filmkuckó a Baranya Megyei Esélyegyenlőségi Koordinációs Irodával. A választással párhuzamosan Tett-Hely Ifjúsági Napok programja is várja a fiatalokat. Következő számunkban beszámolunk az eredményekről és a program sikeréről.

ERZSÉBET

II. G zombóc F z verseny Geresdlakon

Az erzsébeti asszonyok idén is részt vettek a versenyen. Két csapat indult falunkból: az egyik a fiatalabb generációt képviselte, másik csapatunk az idős. A versenyen 22 csapat vett részt a környező falvakból. "Nagy meglepetésre" az első helyezést a helyi csapat szerezte meg. A csapatok egymás receptjeit felülmúlva próbálták a régi, hagyományos ízeket bemutatni, visszahozni. Csapatunkat a bírák dicséretben részesítették, úgy mond "spongyás" omlós g zombócaikért, amit egy pohár

erzsébeti vegyes fehérborral öblítettek le. Az egész napos rendezvényen felléptek neves művészek, valamint élő svábzene szólt a két sátorban.

Köszönjük a meghívást, köszönjük, hogy részt vehettünk ezen a rangos és színvonalas fesztiválon. Bízunk benne, hogy a jövőben is lehet segítségünk megmérettetni magukat asszonyainknak.

Horváth János polgármester

Töklámpás felvonulás

Mindenszentek estéjén a gyerekek

saját, óvodában, illetve otthon készített töklámpáikkal vonultak fel a falu utcáin.

SZELL

November 2-án Antal Géza apátúr Halottak napja alkalmából megemlékezést tartott a szell ítemetben.

ERD SMECSKE

November 8-án köszöntötték az idősokat a településen. Az 55 év feletti lakosokat, összesen 127 főt hívtak meg az ünnepségre az önkormányzat, melyen az óvodások - nem csak a helyi, hanem a lovászhetényi gyerekek is - kis méssorral lepték meg, majd vacsorával kínálták a vendégeket. A kerek születésnaposokat apró ajándékkal is köszöntötték.

FAZEKASBODA

A fazekasbodai nyugdíjasklub szervezésében október 23-án köszöntötték a település nyugdíjas korosztályát. Erre a rendezvényre az önkormányzat 30.000,- forint anyagi támogatást nyújtott. A helyi iskoláskorú gyerekek, Smolz Lilla, Székely Nikolett, Kovács Evelin, Csorba Dániel, Dénes-Gál Alex verssel, míg Tarlós Ferike Majsról és Kovács Bianka Fazekasbodáról

KÖZÖSSÉGI ÉLET

német és magyar dalokkal szórakoztatták az idős korosztályt. Magyar táncokkal a hímes házi Rezeda Táncegyüttes mutatkozott be.

Kovács Sándorné

ZENG VÁRKONY

Szeptember 20-21-én a Kulturális Örökség Napjai alkalmából különleges programmal várták a vendégeket a **Míves Tojásmúzeumban**. Az újjászülés és a reneszánsz témakörben hallgathatták meg szakmai előadásokat Gázsó Eszter és Nienhaus Rózsa előadásában.

Ez idő alatt a Biblia Éve alkalmából **bibliakiállítás** tekinthettek meg az érdeklődők: több mint 70 bibliát állítottak ki az iskolában.

HIDAS

Hidasi Hangutánzók

A Hidasi Hangutánzók szeptemberben is tétlenkedtek, hiszen október 31-én, az evangélikus templomban az ökumenikus istentiszteleten adtak koncertet. Következésképpen november 16-án, a református templom felszentelésekor várható, amelyre különféle egyházi énekekkel készülnek.

Kardoss Színjátszó Kör
Jelenet a Rejt -bohózatból

Új tagokkal gyarapodott a hidasi Kardoss Színjátszó Kör. Nyáron öt férfi, közülük pedig két nő szereplővel bővült a létszám, így már nem csak helyi, hanem vidéki színjátszókkal is büszkélkedhet a társulat. A karácsonyi, illetve ezzel párhuzamosan egy másik darab is kiválasztásra került. A bányásznap Rejt Jeni-komédia és a szüreti vígjáték sikeresen felbuzdulva a társaság ezen a télen olyan híres darabot is színpadra visz, mint a klasszikussá vált „felhőt mese”, *A kis herceg*.

A helyi rendezvények mellett a környékbeli meghívásoknak is eleget tesznek a lelkes

fiatalok. Legközelebb például Szekszárdon lépnek színpadra.

MECSEKNÁDASD

A Gondozási Központ hírei

A mecseknádasdi Gondozási Központ október hónapban az idős emberek hónapja program sorozat keretében október 8-án kirándulást szervezett Máriagyúrére, melyen a pécsváradai és a bólyi Gondozási Központból is szép számmal megjelentek az idős emberek. 10 órai kezdettel ünnepi szentmisét mondott Csibi Imre máriagyúrei és Wigand István mecseknádasdi plébános.

A szeretet karácsonya

A Közösségi Kerekasztal
játékonyági gyűjtést szervez:

Kérjük, hogy megunt, feleslegessé vált, de jó állapotú **játékokat, mesekönyveket** hozzák el a gyermekorvosi rendelésbe (Pécsvárad, Dózsa Gy. u.) rendelési idő alatt.

Az összegyűjtött adományokat a II. Adventi Játékonyági Vásárra értékesítjük 2008. december 14-én a Szentháromság téren. A bevételből a rászorulóknak karácsonyát tesszük szebbé.

Mert kapni jó, de adni és együtt örülni, ünnepelni még jobb!

A Hidasi Hangutánzók kórus
tagfelvételt hirdet.

Olyan lányok, asszonyok jelentkezését várják, akik szeretnének egy lelkes és vidám társaságban énekelni!

Jelentkezni az alábbi címeken lehet:

Juhász Zsuzsa
paranytrilla@lajt.hu vagy
jjjjzsuzsi@yahoo.com

06-30-458-34-44.

Egészségügyi Szűrőbusz
Erzsébeten

Talán még sokan nem tudják, a kötelező és ingyenes tüdőszűrés megszerzését. Egészségünk a legnagyobb kincs a világon, ezért odafigyelni rá, az egyik legfontosabb dolog. Nekünk, vidéken élőknek, falusiaknak egy vizsgálatra beutazni a városba egy egész nap sem mindig elég.

Innen jött az ötlet, hogy megkeressem a Radiológiai Klinika vezetőjét, segítségét kérve a szűrőbusz Erzsébeten történő felállításához. Többszöri megbeszélés és egyeztetés után sikerült a feltételeket megteremtőnk. A négy falu - Erzsébet, Kékesd, Szellő, Kátoly - lakói egy nap alatt 8 vizsgálaton vehettek részt. A busz három napig volt nálunk, 15-20 fős orvosi és asszisztens személyzettel. Legtöbben a személynél, labor, mellkasröntgen, valamint az EKG-vizsgálatot vették igénybe, de lehetőség nyílt mammográfiai, nőgyógyászati, bőrgyógyászati és érrendszeri vizsgálatokra is. A vizsgálatok a szűrés, a megelőzés, valamint tanácsadást voltak hivatottak ellátni. Egy laikus is tudja, hogy az időben diagnosztizált betegségek nagyobb eséllyel gyógyíthatók. Ennek tudatában nagyon sokan jöttek el a vizsgálatokra. Óvodásainkat a személyzet kereste fel és végezte el a szűrés. A vizsgálatok eredményeiről későbbi időpontokban, házi orvosunkon keresztül kapnak az érintettek értesítést. A szűrőbusz személyzete és vezetőjük nem győzte hangsúlyozni, hogy ilyen kedves, barátságos emberekkel ritkán találkozhatnak, ilyen vendéglátásban még nem volt részük, ha igény lesz rá, szívesen jönnek jövőre is vissza hozzánk, de hasonló volt a falvak lakóinak véleménye is. Kedves, barátságos, munkájukat kiteljesítő embereket ismertek meg a személyzetben.

A költségeket a négy falu önkormányzata közösen finanszírozta. Köszönet az orvos-asszisztensünknek, Hohmann Jánosnének, az önkormányzati és óvodai dolgozóknak, a polgármestereknek és végül, de nem utolsósorban azoknak a lakóknak, akik segítettek a busz üzembe helyezésében, valamint a busz meghibásodásának javításában.

*További jó egészséget kíván:
Horváth János
Polgármester*

PROGRAMAJÁNLÓ

PÉCSVÁRAD

Baba-angol

Könnyedén, játékosan, ahogyan az anyanyelvedet is elsajátítottad - Játékos angol nyelv foglalkozásra hívják a babákat és szüleiket minden csütörtökön 10 órától a m vel dési központba, vagy 17 órától Pécsvárad, Iskola u. 12. sz. alá. Részletekr l a 70/7757-032-es telefonszámon kérdezhetnek vagy tekintsek meg a www.firststeps.hu/honlapot.

Mozgáskorlátozottak Egyesülete fogadónapot tart november 20-án 9-12 óráig, valamint december 2-án 14-15 óráig. Klubnapra legközelebb december 2-án 15 órától kerül sor.

A Fülep Lajos M vel dési Központ novemberi programjai:

- november 14-én nyílik a „80 éves a Pécsvárad Spartacus” cím fotókiállítás
- november 22-én a Pécsvárad Ifjúsági Fúvószeneke záróhangversenye
- november 29. Áldott Advent 1. gyertyagyújtás: Ünnepi m sor, kézm ves vásár és játszóház

Házigazda a Pécsvárad Németek Baráti Köre, akik ismét felállítják az életnagyságú betlehemet.
Ekkor nyílik a *Német népviseleti babák* (Geresdlak) kiállítás is.

November 19-én színházba hívjuk a gyerekeket a m vel dési központba!

A.A. Milne: Micimackó zenés mesejáték

Címszerepben: Bánfalvy Ágnes
Róbert Gida: Bánlaky Kelly, Füle: Balog László, Malacka: Gyarmati Éva, Nyuszi: Varga Barbara, Tigris: Zord Ágost, Bagoly: Mészáros Éva, Kanga: Laborczy Szilvia, Zsebibaba: Gáncsos Kármén.
Zeneszerz : Kokavecz Iván, Koreográfus: Simkó Andrea, Díszlet: Kovács Erika, Jelmez: Romhányi Nóra
Rendezte: Horváth Csaba
Bérlép : 500,- Ft

2008. A BIBLIA ÉVE - ebb l az alkalomból nyílt meg a pécsvárad katolikus és református egyház szervezésében a m vel dési központ galériáján a **BIBLIA-VÁNDORKIÁLLÍTÁS**, melyet a hónap végéig látogathatnak. A **Biblia éve el adássorozat** következő el adása pedig **november 30-án 15 órakor** lesz a m vel dési központban. Témája: A Biblia növényei. El adó: Józsa-Beck Zsófia. Minden érdekl d t szeretettel várunk!

NAGYPALL

Színes rendezvényekkel várják az esztendő legjobb ünnepét a településen:

December 5-én este **„Házhoz megy a télapó”!** Az igényeket a Polgármesteri Hivatalban lehet bejelenteni.

December 7-én a Régi Mesterségeket Felelevenít KHE szervezésében a helyi kultúrházban kerül megrendezésre a **Karácsonyi kézm ves vásár és játszóház**.

December 17-én az általános iskolások **karácsonyi ünnepi m sorát** nézhetik meg az érdekl d k.

December 18-án a Nagypalli Magyar-Német Barátság Klub **karácsonyváro estjére** kerül sor a kultúrházban.

KÁTOLY

Katalin napi búcsú

2008. november 22., szombat

11 órakor: Ünnepi mise

A misét celebrálja Csúzdi Illés plébános úr
Közrem ködik: Balogh István kántor úr és a pécsi Augustt Senoa asszonykórus

16 órakor a m vel dési házban kulturális m sor

Fellépnek: Baranya Táncegyüttes, Pécs és Kátolyi Alapfokú M vészeti Iskola tánc-csoportja

Este búcsúbál.

Minden vendéget szeretettel várunk!

ERZSÉBET

Az **erzsébeti búcsú** 2008. november 15-én, szombaton este búcsúbállal kezd dik. Zenél a Randy zenekar, büfé: Üvegtigris. Másnap, november 16-án, vasárnap 10 órakor ünnepi szentmise az erzsébeti katolikus templomban, ahol a fazekasbodai templomi énekkórus m ködik közre.

ERD SMECSKE

A hagyományokhoz híven a lovászhetényi Német Kisebbségi Önkormányzat november 11-én, este tartja **Márton-napi lámpás felvonulással** egybekötött megemlékezését a falu véd szentjér l. Ezen részt vesznek az erd smecskei óvodások és iskolások saját készítés lampionjaikkal, a legendához kapcsolódó dalaikkal.

December 1-jén Pécsre utazunk a **Bóbita Bábszínház** bérletes el adására: a közelgő ünnepek élményvilágát idéz "Karácsonyi mesék" c. el adást nézzük meg.

ÓFALU

Ófalu Község Önkormányzata és a Német Önkormányzat szeretettel várja a község valamennyi lakóját az **ld sek Napjára** és a **„Mindenki karácsonya” ünnepe**re. Az ld sek Napja 2008. november 16-án 15 órakor, a karácsonyi ünnepe 2008. december 21-én 16 órakor lesz a kultúrházban.

BERKESD

A berkesdi id sek napközi otthona november hónapban **különleges programokkal**, foglalkozásokkal várja a település id s lakóit. A napközi otthon dolgozói szeretettel várnak minden nyugdíjast, aki érdekl dik a közösségi élet iránt.

December 7-én, vasárnap 11 órakor tartandó **ünnepi szentmise** keretében Mayer Mihály Pécsi Megyéspüspök Úr szenteli meg a berkesdi templom felújított tornyát. A torony felújítása a Pécsi

Egyházmegye és a berkesdi lakosság összefogásával valósulhatott meg.

December 18-án tartjuk meg Berkesden a **nyugdíjasok karácsonyi ünnepét**. Az önkormányzat hatodik éve karácsonyi m sorral és szerény ajándékkal kedvesedik az id seknek karácsonykor.

HIDAS

Református templom

Az épül templom a hidasi összefogás jelképe is

Már csak néhány nap, és helyükre kerülnek a hidasi református templom utolsó berendezési tárgyai. A nagy gonddal és kitartással felépített templom egyedülálló a környéken, hisz amellet, hogy hatalmas bels térrel és egy igazi székely kapuval rendelkezik, a toronyépület tetejér l gyönyör kilátás nyílik egész Hidasra és a környékre.

A nagyrészt felajánlásokból és a helyi lakosok szorgos társadalmi munkájából készült templomot a tervek szerint **november 16-án szentelik fel**. A díszes ünnepegre, amelyen várhatóan neves vendégek is tiszteletüket teszik, mindenkit szeretettel vár a hidasi Református Egyházközösség.

2008. november 29-én (szombaton) 20 órától **ERZSÉBET-KATALIN BÁL** lesz a Tamási Áron M vel dési Házban!

Asztalfoglalás és jegy el vétel a Tiki Taki Presszóban (Hidas)

Zenél: Delfin zenekar

Mindenkit szeretettel várunk!

ZENG VÁRKONY

November 15-én az **ld sek Napja** alkalmból az önkormányzat ünnepegre hívja a település nyugdíjas korú lakóit. Színes m sorral és vendéglátással kedveskednek a vendégeknek.

PROGRAMAJÁNLÓ

APÁTVARASD

December 6-án ismét **ellátogat a Mikulás** minden helybeli gyermekhez és személyesen adja át az önkormányzat ajándékát.

LOVÁSZHETÉNY

Immár hagyomány a **Márton-napi Iam-pionos felvonulás**, melyen gyermekek és felnőttek együtt járnak körbe a települést, a templomba betérve pedig megemlékeznek a templom véd szentjéről. Rövid műsort adnak az erdősmecskei óvodások és iskolások, valamint a helyi iskoláskorú gyermekek. A felvonulás után a szervezők, a Német Kisebbségi Önkormányzat és a Lovászhetényi Egymásért Nemzetiségi Közhasznú Egyesület zsíroskenyérrel, teával forrált borral vendégelik meg a résztvevőket. A program november 11-én, Márton napján, 17 órakor kezdődik.

MECSEKNÁDASD

Az intézmények és egyesületek az alábbi **rendezvényekre** várják az érdeklődőket novemberben, illetve az advent idején:

- november 16.: Skóciai Szent Margit nap
  - november 27.: Nyugdíjasok Egységének közgyűlése
  - december 1.: Adventi gyertyagyújtás a Gondozási Központban
  - december 5.: Mikulás-ünnep az ÁMK Óvoda és Iskola szervezésében
  - december 6.: Mikulás-napi pincejárás, valamint játszóház a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében
  - december 14.: *Adventssingen* - Skóciai Szent Margit Énekkar
  - december 16.: Karácsonyi Hangverseny az iskolában
  - december 17.: Karácsonyi vásár az iskolában
  - december 18.: A Kisebbség Napja az óvodában, valamint Karácsonyi ünnepség a Nyugdíjasok Egyesületében
  - december 19.: Óvodai, iskolai karácsony, valamint Betlehemes játék a Gondozási Központban
  - december 23.: Karácsonyi Szentmise a Gondozási Központban
- Kérjük, tiszteljék meg jelenlétükkel rendezvényeinket!

MARTONFA

Immár hagyomány, hogy a településen a gyerekek kedves műsorral köszöntik a **Mikulást**, aki ajándékkal kedveskedik a gyermekeknek. Az ajándékosomagokat az önkormányzat finanszírozza.

Részleteket még nem tudunk közölni, de már dolgoznak szervezők azon, hogy idén is együtt mulathassanak **szilveszter** éjszakáján a helyiek. A közös óévűcsúztató szintén hagyományos rendezvény.

Pécsvárad Város Önkormányzata és a Magyar Vöröskereszt Pécsvárad Szervezete

szerezzel meghív minden 65. év feletti pécsvárad lakost

2008. november 16-án, vasárnap 15 órára

pécsvárad melletti dési központba az ID SEK NAPJÁRA.

Köszöntőt mond: Kárpáti Árpád önkormányzati képviselő

A nagy sikerre való tekintettel ismét!!!

THE CONNECTOR PARTY ERZSÉBET-KATALIN BÁL

Helyszín: mecseknádasdi sportcsarnok

(Mecseknádasd, Liszt Ferenc u. 75)

Időpont: 2008. november 15-én, szombaton 21 órától kifulladásig!!

A fergeteges hangulatot

a The Connector zenekar és a Ritmo Sporttáncgyeület táncshow-ja biztosítja! Ízelít a <http://www.ctr.hu> weboldalon!

ERZSÉBETEKNEK ÉS KATALINOKNAK A RENDEZVÉNY INGYENES!!!

MAXI TAXI szolgálat! Hogy ne kelljen ittasan a volán mögé ülni!

Bővebb információ és asztalfoglalás az alábbi elérhető ségeken:

06-70/339-70-01

06-70/374-03-02

<http://www.mnpolgarorseg.shp.hu>

mnpolgarorseg@freemail.hu

A Felvidékiek Klubja Pécsvárad tisztelettel meghív minden érdeklődőt

2008. november 27-én, 17 órakor,
a Fülep Lajos Melletti Dési Központba
író-olvasó találkozóra, melynek vendége

Pukkai László

a Galántai Magyar Tannyelv Gimnázium nyugalmazott tanára, történész.

Itt kerül sor Pukkai László Galánta történetét feldolgozó könyvének magyarországi bemutatójára.

A találkozó kötetlen beszélgetéssel zárul.

A szeretet karácsonya

Adventi rendezvények a Községi Kerekasztal szervezésében, számos szervezet, közösség és a pécsváradiak közreműködésével

Célunk: az immár hagyományos, színvonalas karácsonyi koncertek, műsorok, ünnepségek sorát olyan rendezvénysorozattal kiegészíteni, mely méltó a karácsonyváros hangulatához, Jézus születésének ünnepéhez: szép élményeket nyújt a résztvevőknek, sokakat megmozgat, így erősíti a városhoz való tartozás érzését, és gondolkodásra is, akik nehezebb körülmények között élnek mindennapjaikat.

Az *adománygyűjtés* részben a város adventi díszvilágításának bővítését, részben családok, egyedülállók támogatását szolgálja, nem csak anyagi javakkal, hanem csupán karácsonykor.

Tervezett programok:

2008. november 30. Egyedülálló idős **szeretetvendégsége** a katolikus parókián

2008. december 6. délelőtt: Áldott Advent keretében **mikuláscsomag-osztás** meghívott gyermekek részére

2008. december 6. este: **Mikulás-bál** az adventi díszvilágítás bővítéséért

Belépődíj nincs, önkéntes adományokat tisztelettel várunk! A batusbálra asztal a Tourinform irodában foglalható (Pécsvárad, Kossuth L. u. 31. Tel.: 72/466-487)

Zene: Perfect
Hölgyeknek ördögsvarov, uraknak mikuláscsomag viselése kötelező!

2008. december 14.

II. Adventi Jótékonyági Vásár a Szentháromság téren

- színes programmal, kézműves- és jótékonyági vásárral, étellel-itallal
Ismét a városkirakó egy darabjával hívunk minden családot a vásárba figyeljék postaládájukat!

A nap zárásaként ökumenikus istentisztelettel köszönjük meg a részvételt.

Mert kapni jó, de adni és együtt örülni, ünnepelni még jobb!

PROGRAMAJÁNLÓ

2008. december 6-án
újra
MIKULÁS-NAPI PINCEJÁRÁS
Mecseknádasdon

Díszvendég: Gráf József agrárminiszter, akit ünnepélyes keretek között borlovaggá avat a Mecseki Borrend Egyesület.

A nyitott pincéket a Trieb-i pincesoron találhatják, ahol remek borok várják a látogatókat. Vendégek kóstoló poharat vásárolhatnak, amit a boros gazdák töltenek tele.

Minden borkedvel t szeretettel várunk!

Hagyomány rzés a Hidasi Tájházért Egyesületben

Június els szombatján tartottuk a Kardoss Fesztivált Hidason, a tájház udvarán. Felmerült a kérdés, hogy ki is volt Kardoss Kálmán, akir l programunkat elneveztük. Íme, **egy rövid ismertető a Kardoss-dinasztiáról:**

Kardosvaszkai Kardos Antal, mohácsi f szolgabíró és báró Landgraf Sarolta harmadik gyermeke Kálmán 1839. június 5-én született Hidason. Gyermekkorát súlyos tragédia árnyékolta be. Édesanyja az ötödik gyermek, Gyula születése után 3 nappal 24 évesen meghalt. (1841. december 1.) Édesapja egyedül nevelte gyermekeit.

Középiskoláit a pécsi cisztercieknél kezdte és Pesten a kegyesrendieknél fejezte be, ahol 15 évesen érettségizett. A bécsi egyetemen szerzett ügyvédi diplomát. Németül és franciául magas szinten beszélt. 1865 és 1901 között hat alkalommal választották meg országgy lési képvisel nek a pécsváradiaiak, illetve a mohácsiak jelöltjeként. A tanügyi bizottságban sokat tett a középiskolai törvényjavaslat elfogadásáért. 1884-ben a mohács - vidéki dunai töltések kormánybiztosává nevezték ki. 1887-ben az uralkodó Baranya vármegye és Pécs szabad királyi város f ispánjává nevezte ki. A vármegye egész területén ezer és ezer ember köszöntötte minden állomáson, amerre a vonat haladt. Pécs utcáin a köszönt k száma meghaladta a tízezret. A beiktatáson a f jegyz hangsúlyozta, hogy Hunyadi Mátyás

ÖNKÉNTES VÉRADÓNAP
December 4-én, csütörtökön 9 13 óráig
a pécsvárad m vel dési házba várjuk az önkéntes segít ket !
TAJ kártyáját feltétlenül hozza magával!
Köszönet minden vért adó donornak a segítségnyújtásért, a térítésmentesen adott és semmi mással nem pótolható véért, ami évente százezrek életét menti meg, illetve gyógyulását segíti el .

Pécsváradon és a kistérségben él fiatalok figyelem!

Szeretsz verset írni, de még senkinek sem mutattad meg az alkotásaidat?
A Kaptár Ifjúsági Klub Verspályázatot hirdet!

Megadunk négy témát, aminek a kapcsán írd a versedet:

**Napsütés,
a tél,
az én hazám, és
a legszebb álmom!!!**

Várjuk a verseket, amelyek minimum 16 sorosak legyenek, a következ címekre: kedden vagy pénteken a Kaptár Ifjúsági Klubban, e-mailban: nemujdonsag@citromail.hu, vagy postán: Pécsvárad, Mecsekkörnyék 8. Leadási határid : december 5.

További info: 06/70-3272678, 06/30-4060841

A legjobb három verset díjazzuk 8-5-4 ezer forintos könyvutalvánnyal + megjelenik a Zeng Vidékben!!!!

uralkodása óta az els megyebeli születés f ispán. F ispánsága alatt épültek ki a modern közigazgatás alapjai Pécsen és Baranyában. A város megépítette a szükséges iskolákat, a királyi tábla épületét, laktanyákat, a színházat. Árvaházat építtetett Pécsen és közkörházat Mohácson. F ispánsága alatt tartották az 1888. évi pécsi országos iparképzést, erre az id re esett a két királylátogatás, II. Vilmos német császár két vadászata, az 1896. évi millenniumi emlékünnepek stb.

Kitüntetései közül csak a legjelentesebbeket említjük: az uralkodó arany-sarkantyús vitézzé avatta a koronázás alkalmával. A Szent István-rend kiskeresztjének, a Porosz Korona-rend II. osztályú kiskeresztjének, Schaumburg Lippe György uralkodó herceg magas házirendjének tulajdonosa volt. Ferenc József 80. születésnapján - felkérésre - mondta az ünnepi beszédet. Több egyesület elnökének választotta, így a Mecsek Egyesület, a Nemzeti Kaszinó, a Pécsi Zenekedvel k Egyesülete, Pécs város Színügyi Bizottsága stb.

1896-ban leköszönt f ispáni állásáról, mert a pécsvárad választókerület ismét országgy lési képvisel jévé választotta. Pécs város közgy lése díszpolgárává avatta, az utcát, ahol lakott, Kardoss Kálmán utcának nevezték el. 1898-ban a képvisel házalelnökének választották. Abszolút m veltséggel rendelkezett. Baranya vármegye monográfiájának el-

szava bármely neves írónak is díszére vált volna. Vidám, társaságkedvel , gavallér ember volt. Jó gazda hírében állt, kedvelte a jó konyhát, finom borokat. Különösen a vörösborát dicsérték. A spárgatenyésztésnek egyik kezdeményez je volt.

Az 1910-es években betegsége súlyosbodott. A nyeldekli jében lévő daganat súlyos légzési nehézségeket okozott. 1916. június 1-jén halt meg. Temetésére különvonat hozta a gyászolókat Hidasra. A gyászszertartást gróf Zichy Gyula pécsi püspök tartotta június 3-án 16 órakor a hidasi temet ben.

Emlékét ma egy kulturális fesztivál és a helyi színjátszókör neve rzi. A család egykori kastélya ma a Polgármesteri Hivatal épülete, ahol a tervek szerint hamarosan egy Kardoss-émlékszobát is berendeznek.

Értesítjük tudósítóinkat és hirdetőinket, hogy a lapzárta ideje 2008. november 21. A 2009. évi rendezvénynaptárhoz 2008 november 19-ig jutassák el szerkesztőségünkbe az adatokat! Kérjük a határidő pontos betartását!

SPORT

PÉCSVÁRAD

N i kézilabda hírek

Legutóbbi eredményeink: Pécsvárad-Mágocs 26-15; Pécsvárad Hercegszántó 32-14; Kelet SE Pécsvárad 19-29; Pécsvárad Kozármisleny 23-26; Szentl rinc Pécsvárad 27-31; Pécsvárad Szigetvár 25-18.

A 2008. október 17-én megrendezésre került mérk zést követ en a felnőtt csapatot megvendégelte Gyenes Péter helyi vállalkozó. Ezúton is szeretnénk neki köszönetet mondani a finom sült gesztenyéért és üdít ért.

A csapat felkészülésére szolgáló edz meccsek eredményesen zajlanak. Eddig Mohács csapatával, valamint a Kelet SE csapatával mérk ztek meg a lányok.

Utánpótlás kézilabda csapat hírei

Le wey Klára Gimnázium - Pécsvárad Utánpótlás 26-20; Radnóti Miklós Gimnázium - Pécsvárad Utánpótlás 17-26.

A folyamatosan b vül csapat továbbra is várja a fiatal, kézilabdázni vágyó leányokat!

Az utánpótlás csapat edzéseinek egy része Mecseknádasdon, a helyi sportcsarnokban kerül megrendezésre. A lehet ségért ezúton is köszönet mondunk Mecseknádasd Önkormányzatának.

Hódosiné Vadász Ildikó

HIDAS

Teremfoci bajnokság Hidason

A hidasi sportegyesület és az önkormányzat sportbizottságának tervei szerint idén ötödik alkalommal kerül megrendezésre a KSI Teremlabdarúgó Bajnokság a hidasi tornateremben. A rendezvény december 5-én kezd dik és minden pénteken este sor kerül egy-egy fordulóra 19 és 21 óra között. A hidasi baráti társaságok mellett eddig minden évben érkezett vidéki nevezés, így ezúttal is szeretettel várjuk a környékbeli amat r csapatok **jelentkezését december 1-ig Daradics Tibornál a 0620-9346-885-os telefonszámon.**

A grundméret pályán zajló mérk zések 2x12 percesek, a nevezéshez 4-7 f s keretek szükségesek. A csapatserlegek mellett

egyéni díjak is kiosztásra kerülnek, a baráti hangulatú

focimeccsekr l pedig videofelvétel készül.

Parádéztek a hidasi gyerekfocisták

A hidasi lurkók lendületben

Ebben a bajnokságban is folytatja jó szereplését a hidasi óvodás fiúk csapata. A focistapalánták a 7 éven aluli korosztályban (U7) veretlenül nyerték meg az idei els területi tornát Kozármislenyben, méghozzá négy meccsen elért 23-3-as gólkülönbséggel! A hidasiak olyan NB II-es klubok csemetéit gy zték le magabiztosan, mint a nagy múltú PMFC vagy a házigazda Kozármisleny. A csapat tagjai közül mindenki jól teljesített, a legtöbbször Erdei Szabolcs és Ambrusics Zsolt talált az ellenfelek hálójába.

Daradics Tibor edz egyedül azt sajnálja, hogy a játékoskeret egyre sz kebb. Éppen ezért az ESE Hidas toborzót hirdet 1998-2004 között született kisgyermekek részére, akár teljesen kezd kategóriában is. Az új tagokat és szüleiket szeretettel várják november 1 minden kedden 16 órától és pénteken 17 órától a hidasi tornateremben. Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek!

60 éves a mecseknádasdi óvoda

(Folytatás a címdalról)

A hetekig tartó el készültek után az ízlésesen feldíszített Sportcsarnokban került sor a jubileumi ünnepségre. A programokat az óvodás gyermekek kedves bemutatkozó m sora indította. Német nemzetiségi óvoda lévén a dalokat, körjátékokat, mesejátékokat és versikéket két nyelven adták el a legkisebbek - a megjelentek nagy tetszésnyilvánítása mellett. Ezt követ en – amíg a gyermekek a bábel dást élvezhették – került sor a mintegy 60 egykori óvodai dolgozó köszöntésére. Külön köszöntöttük az óvoda indításában és szakmai fejl désében meghatározó szerepet vállaló, két nyugdíjas óvodavezet t, Ostyánszkiné Barta Annát és Katz Jánosné, Emi óvó nénit.

Az ünnepi m sorban volt óvodások léptek fel. Az egybegy lteknek Czehmann Stefí zenélt unokáival, majd az iskolai fúvós zenekar. Az óvodás és iskolás gyermekek álló Sky Dance táncscsoport modern

táncokat adott el . A Nyugdíjas Klub hölgytagjai két énekszámmal és egy látványosan megkoreografált társastáncsal lepték meg a közönséget.

Végezetül a Német Nemzetiségi Néptánc Egyesület utánpótlás és felnőtt csoportja temperamentumos m sorával hangolt rá a befejez tánc házi programra.

Erre az alkalomra készült el az „Unsere Schätze” cím CD is, ami hagyomány rz , helyi német gyermekmondókákat, dalokat, körjátékokat tartalmaz. Reményeink szerint jól fogja szolgálni a kétnyelv nevelést az óvodában és a családokban egyaránt.

A jubileumi év a tavasszal megrendezend baranyai német nemzetiségi óvodai tánc találkozóval zárul, amikor az óvoda a szakmai és külföldi kapcsolatait kívánja meghívni.

A jubileumi megemlékezéseink megvalósulásában az óvodai kollektíván kívül sokan segítettek. Így szül k, barátok, a fenntartó, helyi és vidéki vállalkozók, egyesületek, valamint pályázat útján helyi, megyei és országos német önkormányzatok.

Az ünnep során számos kedves emlék felidézésére kerülhetett sor a résztvev négy generáció körében. Öröm volt látni és hallani a jó hangulatú emlékezéseket, találkozni az egykori óvodástársakkal, óvón kkel, dadasokkal, szakácsn kkel.

Az elmúlt 60 év számos változást hozott. 60 éve az Arnold-féle házban sz kös körülmények között, a szül k támogatásával indult az intézményesített óvodai feladatellátás. Mára modern körülmények között, jól felszerelt, a szakma által is elismert színvonalú nevel munka folyik az intézményben. Mindez annak köszönhet , hogy azok, akik érintettek az óvoda m kódésében, eddig is, mindig sokat tettek a színvonal fenntartásáért. Ezért tudott folyamatosan fejl dni, megújulni, szeretetre nevelni. A cél most is változatlan. A ránk bízott óvodás gyermekek nevelése a szül , az iskola, a fenntartó és magunk megelégedésére.

ÁMK Schloßgarten Óvoda és Bölcs de kollektívája
Mecseknádasd

HIRDETÉSEK

BÓLY Zrt. **A Bóly Zrt. Bári Baromfiüzeme értékesítésre kínál**

letojt nagy- és kistestű tyúkokat, tojó- és húshibrid naposcsibéket, előnevelt jércéket.

Érdeklődni lehet hétköznap 7.30–14.00 óra között az alábbi telefonszámon:
(69) 334-143

KOMLÓMÉD Kht.

Média
Webdesign
Kiadványszerkesztés

Szeretné széles körben megismertetni vállalkozását, üzletét, szervezetét? Kiadványt, honlapot, esetleg filmet készíttetne róla?

Keressen minket a részletekért!
Telefon: 06.30.475.88.19
E-mail: komlomed@gmail.com

SÍREMLÉKEK

GRÁNIT - MŰKŐ
síremlékek készítése,
felújítása, sirtisztítás,
betűvésés.
Járdakészítés.

Épületmunkák:

ablakpárkányok, lépcsők, kerítésfedkövek.
Konyha és fürdőszobapultok készítése különböző színekben.

Érdeklődni:

Kácsor András kőfaragó

☎ 06-20/590-1579

☎ 06-20/590-1278

I ♥ HIP HOP

BEIRATKOZÁS FOLYAMATOSAN!

HIP-HOP TÁNC & SPORT EGYESÜLET

DANCE

HUNGARY - PÉCS / KOHIS POGÁNY / KOZÁRMISLENY

VÁRJUK MINDEN OLYAN TEHETSÉGES FIATAL JELENTKEZÉSÉT, AKI SZERETNE EGY DINAMIKUS VERSENYCSAPAT TAGJA LENNI!

13 év felett

KOREOGRÁFIÁK:

CSÜTÖRTÖK:

17 – 18 – ig

**BLACK TIME –
ÓDOR DANI
URBAN DANCE –
PIZSY
MAZSY – RICO**

KEZDŐ

www.gportal.hu/t-dance

PÉCSVÁRAD, MŰVELŐDÉSI HÁZ - Nagyterem (Kossuth u. 31.)

Gyere el, és próbáld ki magad egy ingyenes táncórán!
Legyél Te a 213. tagja Baranya megye legnagyobb Hip-hop csapatának!

Információ: **VIKOR LEVENTE / LEVI / - 70 /387 1692**
t.dance@freemail.hu

Pí víz!

Ha most kezdesz el gondolkodni azon, hogyan legyél egészségesebb, azzal törj, mit iszol! Pí víz házhoz szállítva 45 Ft/l. Érd: 70/274-6013, Vudi Bt.

MÉZ ELADÓ!

Garantáltan jó minőségű méz egész évben eladó!
Hochrein, Pécsvárad, Zengő köz 2.
Tel.: 72/465-780

ZENGŐVIDÉK

A Pécsvárad Többcélú Kistérségi Társulás havonta megjelenő információs lapja
Megjelenik 5500 példányban.
Felelős kiadó: Dr. Wekler Ferenc elnök
Szerkesztőség, nyomdai előkészítés: Komlóméd Kht.,
7761 Kozármisleny, Széchenyi u. 29.
Tel.: 06-30/475-9078
e-mail: gasz.bernadett@gmail.com
Készült a Völgység Nyomdában
Tel: 74/451-812
Az újság internetes szolgáltatója a Drávanet Rt!
web: www.zengovidek.hu
ISSN 1786-4690